

اثر آزلائیک اسید ۵٪ و مینوکسیدیل ۵٪ در کاهش ناحیه نکروتیک فلابهای پوستی در موش صحرایی

زمینه و هدف: آسیب ناشی از ایسکمی خسارت‌های زیادی را در درمان بیماری‌های پوستی مانند جراحی‌هایی که بر روی فلابهای پوستی انجام می‌شود، ایجاد می‌کند. مطالعه‌ی حاضر برای بررسی دو دارویی که در درمان بیماری‌های پوستی دارای کاربرد می‌باشند، در درمان آسیب ناشی از ایسکمی صورت گرفت.

روش اجرا: ۵۶ موش صحرایی در ۴ گروه قرار گرفتند: در دو گروه قبل از برداشتن فلاب، مینوکسیدیل ۵٪ و آزلائیک اسید ۵٪ به صورت موضعی بر روی ناحیه به کار برده شد. در تعدادی از موش‌های صحرایی که با مینوکسیدیل درمان شدند، از مهارکننده‌ی کانال‌های KATP (گلی‌بن کلامید /۰.۳ میلی‌گرم به ازای هر کیلوگرم، داخل صفاقی) و در تعدادی از موش‌ها که با آزلائیک اسید ۵٪ درمان شدند، از مهارکننده‌ی Nitrous Oxide (L-NAME) ۰.۲۰ میلی‌گرم به ازای هر کیلوگرم وزن بدن، داخل صفاقی استفاده شد. ۷ روز بعد از عمل میزان نکروز فلاب پوستی محاسبه گردید.

یافته‌ها: درمان با آزلائیک اسید یا مینوکسیدیل موضعی ناحیه نکروتیک را به شکل معنی‌داری به ترتیب ۴۲٪ (P<۰/۰۱) یا ۳۴٪ (P<۰/۰۵) کاهش داد. ترکیب آزلائیک اسید با مینوکسیدیل اثرات خیلی قوی‌تری را در کاهش ناحیه نکروتیک ایجاد کرد (۲۶٪ ناحیه نکروتیک، P<۰/۰۱). گلی‌بن کلامید اثرات محافظتی مینوکسیدیل (P<۰/۰۵) و L-NAME اثرات محافظتی آزلائیک اسید (P<۰/۰۵) را از بین برداشت. درمان با گلی‌بن کلامید یا L-NAME اثرات محافظتی درمان ترکیبی را از بین برداشت.

نتیجه‌گیری: مطالعه‌ی حاضر نشان‌دهنده‌ی نقش کانال‌های KATP در مسیر مینوکسیدیل و نیتریک اسید در مسیر محافظتی ناشی از آزلائیک اسید بود. به نظر می‌رسد که Overlap بین این مسیرها وجود داشته باشد.

کلیدواژه‌ها: مینوکسیدیل، آزلائیک اسید، ایسکمی، گلی‌بن کلامید، L-NAME، فلاب پوستی

دریافت مقاله: ۸۹/۳/۹ پذیرش مقاله: ۸۹/۴/۱۲

پوست و زیبایی، تابستان ۱۳۸۹، دوره ۱ (۲): ۷۸-۸۴

دکتر حمیدرضا پازکی طرودی^۱

دکتر مرجان عجمی^۲

روح‌الله حبیبی^۳

دکتر محمدعلی نیلفروش‌زاده^۴

۱. شرکت داروسازی نانوپیشار

۲. گروه تغذیه، دانشگاه علوم پزشکی ایران

۳. گروه فیزیولوژی، دانشگاه علوم پزشکی

ایران

۴. مرکز تحقیقات بیماری‌های پوستی و

سالک، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان،

ایران

نویسنده مسؤول:

دکتر حمیدرضا پازکی طرودی

تهران، خیابان گاندی، کوچه ۱۹، شماره

۱۲، پست الکترونیک:

hpazooki@farabi.tums.ac.ir

ایجادشده باعث از بین‌رفتن بافت می‌گردد^{۱-۳}. در طول برقراری مجدد جریان خون به این بافت آسیب‌دیده ایجاد رادیکال‌های آزاد ناشی از اکسیژن در دسترنس باعث ایجاد خرابی بیشتر بافت می‌گردد که از آن تحت عنوان آسیب ناشی از پرفیوژن یاد می‌شود^{۳-۴}. اگرچه مسئله‌ی انتقال فلاب‌های آزاد در طی دهه‌های اخیر

فلاب‌های پوستی در اغلب موارد جراحی‌های زیبایی برای بهبود بافت‌های آسیب‌دیده مورد استفاده قرار می‌گیرند^۱. با این وجود، مسئله‌ی عمدۀ در این نوع جراحی‌ها کاهش خون‌رسانی به بخش‌های دیستال و ایجاد نکروز در این بخش‌ها می‌باشد که توسط ایسکمی

مقدمه

نیتریک اکسید نقش مؤثری را در فرایند حفظ بافت می‌تواند بازی کند.^{۳۳} جالب اینکه یکی از مسیرهای احتمالی برای محافظت بافت در برابر آسیب ایسکمی از طریق تولید نیتریک اکسید و بازشدن کانال‌های KATP می‌باشد.^{۲۴ و ۲۵} نشان داده شده است که مهار DHT: dihydrotestosterone باعث افزایش بیان نیتریک اکسید سنتتاز القایی در بافت بیضه و اپیدیدیم موش‌های صحرایی شد^{۲۶} که یک پتانسیل محافظتی را برای مهار کننده‌های DHT نشان می‌دهد. آزلائیک اسید که یکی از درمان‌های شناخته شده برای کاهش ضایعات التهابی و غیرالتهابی آکنه و لگاریس محسوب می‌گردد^{۲۷ و ۲۸} می‌تواند DHT را مهار کند.^{۲۹ و ۳۰} در مطالعه‌ی حاضر اثر دو داروی مینوکسیدیل و آزلائیک اسید در کاهش آسیب ناشی از ایسکمی پوست و نیز نقش کانال‌های KATP و iNOS در این فرایند مورد بررسی قرار گرفت.

روش اجرا

۵۶ موش صحرایی از نژاد Wistar با وزن بین ۲۰۰ تا ۲۵۰ گرم وارد مطالعه شده و در ۸ گروه قرار گرفتند که هر کدام شامل ۷ موش بود. تمام مراحل مطالعه بر طبق اصول مطالعه بر روی حیوانات آزمایشگاهی منطبق با قوانین وزارت بهداشت و دانشگاه علوم پزشکی تهران بود. بعد از تزریق داخل صفاقی ۵۰ میلی‌گرم sodium pentobarbital می‌هوس شدند.^{۳۱} روش مشابه با روش McFarlane و همکاران برای بلند کردن فلاب پوستی و ارزیابی ناحیه نکروتیک مورد استفاده قرار گرفت.^{۳۲} به تور خلاصه، موی حیوانات تراشیده شده و ناحیه توسط الكل ضد عفونی گردید. ۳۰ دقیقه قبل از عمل جراحی فلاب داروهای موضعی بر روی ناحیه به کار برده شدند که شامل دارونم، مینوکسیدیل ۰.۵٪، آزلائیک اسید ۰.۵٪ یا ترکیبی از هر دو بود. برای ارزیابی مکانیزم اثر داروها گلی بن کلامید (بلوکر کانال‌های KATP)، ۰.۳ میلی‌گرم

پیشرفته قابل توجهی را با توجه به پیشرفته تکنولوژی کسب کرده است، اما همچنان ایسکمی رپر فیوژن بافتی از عمده‌ترین موانع این نوع درمان به حساب می‌آید.^۱

مینوکسیدیل، از مشتقات piperidinopyrimidine می‌باشد و برای درمان ریزش موی آندروژنیک استفاده می‌شود.^{۷-۱۰} یکی از مکانیزم‌های مهم در اثر مینوکسیدیل بر افزایش رشد مو بازکردن کانال‌های (KATP) پتانسیمی حساس به آدنوزین تری فسفات (ATP-Sensitive Potassium Channels) شل کردن عضلات صاف عروق و ازدیاد جریان خون به ناحیه می‌باشد که باعث می‌گردد مواد غذایی به راحتی در اختیار بافت در معرض خطر قرار بگیرد.^{۱۱ و ۱۲} دخالت کانال‌های KATP در ایجاد محافظت بافت‌های متعددی در برابر آسیب ناشی از ایسکمی رپر فیوژن قبلًا مورد ارزیابی قرار گرفته است و نشان داده شده که از مکانیزم‌های درگیر در این پدیده، یکی از مراحل بازشدن این کانال‌ها می‌باشد.^{۱۳ و ۱۴} اثر محافظتی ناشی از بازشدن کانال‌های KATP و سایر داروهایی که با به کار بردن قبل از ایسکمی می‌توانند در کاهش آسیب پوست دخیل باشند، در حیوانات متعددی مورد مطالعه قرار گرفته و ثابت شده است.^{۱۵-۱۸} قبلًا اثر محافظتی مینوکسیدیل خوراکی در بافت پوست در جلوگیری از آسیب ناشی از ایسکمی پوست ثابت گردیده است.^{۱۹} در مدل قلبی ایسکمی نیز نشان داده شده است که مینوکسیدیل با بازکردن کانال‌های KATP باعث ایجاد مقاومت بافت می‌کارد در برابر آسیب ناشی از ایسکمی رپر فیوژن می‌گردد.^{۲۰}

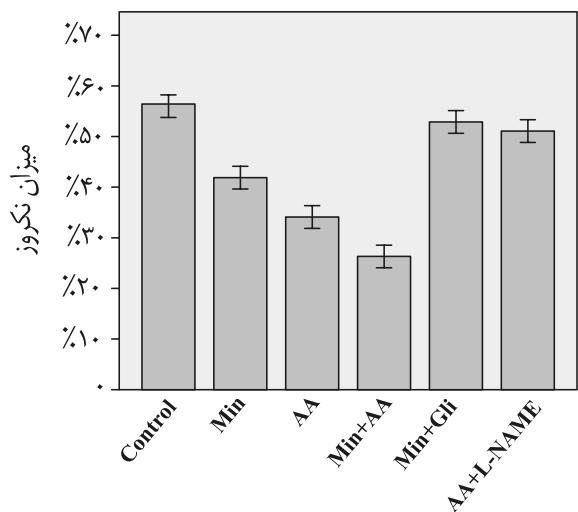
مکانیزم دیگری که در ایجاد آسیب ناشی از ایسکمی رپر فیوژن دخیل می‌باشد، تولید نیتریک اکسید و افزایش بیان پروتئین نیتریک اکسید سنتتاز inducible Nitrous Oxide Synthase (iNOS) القایی است.^{۲۱ و ۲۲} اثر محافظتی برخی از درمان‌های مؤثر در برابر آسیب ایسکمی با به کار بردن مهار کننده‌های آنزیم نیتریک اکسید سنتتاز از بین می‌رود که نشان می‌دهد

نکروتیک فلاپ (٪۲۶) از گروه کنترل (٪۰۰۱)، مینوکسیدیل ٪۵ (P<۰/۰۵) و آزلائیک اسید ٪۵ (P<۰/۰۵) بیشتر بود. درمان قبلی با گلیبن کلامید در گروه مینوکسیدیل و همچنین درمان قبلی با L-NAME در گروه آزلائیک اسید هر دو باعث از بین رفتن اثرات محافظتی و افزایش معنی دار ناحیه نکروتیک گردیدند (P<۰/۰۱).

نمودار ۲ اثرات درمان با گلیبن کلامید و L-NAME بر درمان ترکیبی آزلائیک اسید با مینوکسیدیل آورده شده که نشان دهنده اثرات معنی دار این دو دارو بر کاهش قدرت درمان ترکیبی و افزایش ناحیه نکروتیک بود (P<۰/۰۱).

بحث

این مطالعه برای اولین بار نشان داد که آزلائیک اسید و مینوکسیدیل در کاهش نکروز فلاپ مؤثرند. به علاوه، نقش کانال های KATP در مسیر حفاظتی ناشی از مینوکسیدیل موضعی و همچنین نقش

نمودار ۱: اثر درمان های متفاوت بر میانگین و خطای استاندارد میزان نکروز فلاپ پوستی در موش صحرابی (Min)، مینوکسیدیل (AA)، آزلائیک اسید (Gli)، گلیبن کلامید (L-NAME) ۰/۳ میلی گرم در گرم، میلی گرم در گرم).

به ازای هر کیلو وزن بدن (Themad, Tehran, Iran) و L-NAME مهار کنندهٔ غیر اختصاصی آنزیم نیتریک اسید سنتتاز (۲۰ میلی گرم به ازای هر کیلو گرم وزن بدن، Sigma) به صورت داخل صفاقی و ۴۵ دقیقه قبل از داروهای موضعی در گروه های مورد نظر به کار برده شدند. دو برش ۸ سانتی متری از زیر شانه ها به فاصله ۳ سانتی متر از یکدیگر در امتداد بدن داده شد و سپس بخش دیستال این دو برش توسط برش ۳ سانتی متری به هم وصل شده و پوست از بافت پایه جدا گردید.^{۳۳}. سپس یک لایه از پلاستیک نفوذناپذیر به همان ابعاد بریده و در زیر پوست قرار داده شد و برش ها بخیه زده شدند.^{۳۴}.

هفت روز بعد از عمل میزان نکروز بافت فلاپ ارزیابی شد. برای این کار از روش paper template method استفاده شد، به این صورت که فلاپ کاملاً جدا شد و خطوط حاشیه ای بخش نکروتیک بر روی صفحه ترانسپارنت به ابعاد ۸ در ۳ سانتی متری برش داده شد و درصد نکروز از فرمول زیر محاسبه گردید.

$$\frac{\text{وزن قالب ترانسپرن特 معادل ناحیه نکروتیک}}{\text{وزن قالب ترانسپرن特 معادل کل سطح فلاپ}} \times ۱۰۰ = \frac{\text{درصد ناجی}}{\text{نکروتیک}}$$

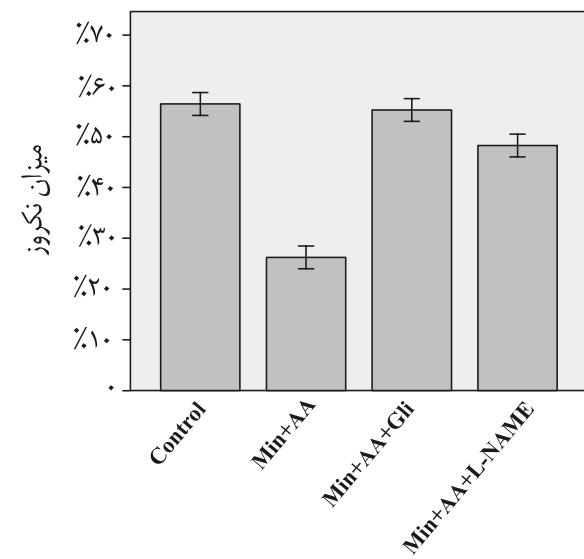
داده ها به صورت بین گروهی و با روش های آماری One-way analysis of variance (ANOVA) و Post-Hoc analysis (Tukey test) تحلیل قرار گرفتند. میزان اختلاف آماری در سطح P<۰/۰۵ معنی دار تلقی شد. کل مراحل ارزیابی آماری در نرم افزار SPSS version 14 انجام گرفت.

یافته ها

مینوکسیدیل ٪۵ و آزلائیک اسید ٪۵ هر کدام به تنها یی به شکل معنی داری ناحیه نکروتیک را از ٪۵۶ در گروه کنترل به ترتیب به ٪۴۲ (P<۰/۰۵) و ٪۳۴ (P<۰/۰۱) کاهش دادند (نمودار ۱). اثر ترکیب مینوکسیدیل ٪۵ با آزلائیک اسید ٪۵ در کاهش ناحیه

نشان داده شده است که دسته زیادی از داروهای بازکننده کانال‌های KATP اگر قبل از ایسکمی تزریق گردند، می‌توانند باعث کاهش آسیب ناشی از ایسکمی گردند و نوعی مقاومت در برابر ایسکمی ایجاد کنند که از این پدیده تحت عنوان Preconditioning شیمیایی یاد می‌شود^{۱۸}. مینوکسیدیل که یکی از بازکننده‌های این کانال‌ها محسوب می‌شود به عنوان یک مقلد خوبی برای افزایش مقاومت بافت در برابر آسیب ایسکمیک می‌تواند باشد^{۱۹۲۰}. چنانچه در این مطالعه مشاهده شد، به کار بردن بلوكر کانال‌های KATP اثرات محافظتی مینوکسیدیل را از بین برد و نشان داد که بازشدن کانال‌های KATP برای ایجاد مقاومت بافت فلاب ناشی از درمان با مینوکسیدیل، مؤثر است (نمودار ۱).

در مطالعه‌ی حاضر اثرات محافظتی ناشی از آزلائیک اسید قوی‌تر از مینوکسیدیل بود و توسط مهار نیتریک اسید از بین رفت. جالب اینکه نشان داده شده است که نیتریک اسید نقش خیلی مهمی را در ایجاد مقاومت بافتی ناشی از درمان با انواع ترکیبات دارد^{۲۱۶۰۳۵}. مهارکننده‌های نیتریک اسید سنتتاز قادرند اثرات محافظتی این داروهای را از بین ببرند^{۲۳۹۳۶}. در نهایت اینکه میزان بیان نیتریک اسید سنتتاز القایی در اغلب این درمان‌هایی که مقاومت در برابر آسیب ایسکمیک ایجاد می‌کنند بالا می‌رود^{۲۲}. نشان داده شده است که آزلائیک اسید می‌تواند فعالیت آنزیم ۵ آلفا ردوکتاز که در تبدیل تستوسترون به دی‌هیدروتستوسترون نقش دارد، را کاهش دهد^{۳۰}. مطالعاتی دیگر نشان داده‌اند که با مهار دی‌هیدروتستوسترون، میزان بیان نیتریک اسید سنتتاز افزایش می‌یابد که در نتیجه میزان تولید نیتریک اسید و سطح بافتی آن را بالا می‌برد^{۲۶}. مهار محافظت ناشی از آزلائیک اسید توسط L-NAME در مطالعه‌ی حاضر می‌تواند به این دلیل اتفاق افتد. درمان ترکیبی مینوکسیدیل با آزلائیک اسید قوی‌تر و مؤثرتر از درمان تنها با هر کدام از عوامل عمل کرد و جالب اینکه هم توسط گلی‌بن کلامید و هم توسط

نمودار ۲: اثر بلوكره کردن کانال‌های KATP با گلی‌بن کلامید و آنزیم نیتریک اکساید سنتتاز با L-NAME بر میانگین و خطای استاندارد میزان نکروز فلاب پوستی در موش صحرایی به دنبال درمان ترکیبی با مینوکسیدیل و آزلائیک اسید (Min: مینوکسیدیل ۰.۵٪، AA: آزلائیک اسید ۰.۵٪، Gli: گلی‌بن کلامید ۰.۳٪ میلی گرم در گرم).

نیتریک اسید در محافظت ایجادشده توسط آزلائیک اسید معلوم گردید. درمان ترکیبی با مینوکسیدیل و آزلائیک اسید اثرات بارزتری را در کاهش آسیب ایسکمیک فلاب داشت.

اثر درمان با مینوکسیدیل در کاهش آسیب ایسکمیک فلاب قبل نشان داده شده است^{۱۹}. به این ترتیب که درمان خوراکی ۵۰ میلی گرم در هر کیلوگرم وزن بدن در هر روز باعث افزایش جریان خون به بخش‌های دیستال فلاب گردید. نشان داده شد که این دوز مینوکسیدیل اگر قبل از ایسکمی تجویز گردد می‌تواند ناحیه نکروتیک را به صورت قابل ملاحظه‌ای کاهش دهد، حال آنکه تجویز بعد از ایجاد نکروز و بعد از ایسکمی مؤثر نبوده است. در مطالعه‌ی حاضر نشان داده شد که درمان موضعی مینوکسیدیل نیز وقتی قبل از ایسکمی به کار برده می‌شود می‌تواند باعث کاهش ناحیه نکروتیک گردد (نمودار ۱).

نیتریک اکسید سنتتاز می‌گردد که در نتیجه با تولید نیتریک اکسید اضافی به محافظت کمک می‌کند^{۳۷ و ۳۸}.

نتیجه‌گیری

مینوکسیدیل ۰.۵٪ موضعی از طریق بازکردن کانال‌های KATP و آزلائیک اسید ۰.۵٪ موضعی توسط افزایش تولید نیتریک اکسید هر دو به تنها یی توanstند بافت فlap را در برابر آسیب ناشی از ایسکمی محافظت کنند و ناحیه نکروتیک را کاهش بدنهند که این اثر در ترکیب این دو دارو باهم محسوس‌تر بود. بررسی‌های بیشتری برای درک دقیق مکانیزم‌های درگیر در اثر محافظتی این دو دارو لازم است.

L-NAME مهار شد (نمودار ۲). این نتایج نشان می‌دهند که رابطه‌ای بین مسیرهای مربوط به بازشدن کانال‌های KATP و تولید نیتریک اکسید وجود دارد زیرا انسداد هر کدام از این مسیرها باعث از بین رفتن مقاومت بافتی ناشی از درمان ترکیبی مینوکسیدیل با آزلائیک اسید گردید. قبل از مطالعات زیادی دال بر وجود چنین تداخلی بین مسیرهای محافظتی مربوط به نیتریک اکسید و مسیرهای مربوط به بازشدن کانال‌های KATP انجام گرفته و شاهد چنین یافته‌ای می‌باشد^{۳۷ و ۳۸}. در چنین مطالعاتی نشان داده شده است که افزایش تولید نیتریک اکسید باعث بازشدن کانال‌های KATP می‌گرددند که بازشدن این کانال‌ها به‌نوبه خود در سطح ژنی باعث فعال شدن بیان

References

1. Knight KR. Review of postoperative pharmacological infusions in ischemic skin flaps. *Microsurgery* 1994;15:675-84.
2. Kerrigan CL. Skin flap failure: pathophysiology. *Plast Reconstr Surg* 1983;72:766-77.
3. Cordeiro PG, Mastorakos DP, Hu Q-Y, et al. The protective effect of L-arginine on ischemia-reperfusion injury in rat skin flaps. *Plast Reconstr Surg* 1997;100:1227-33.
4. Reilly PM, Schiller HJ, Bulkley GB. Pharmacologic approach to tissue injury mediated by free-radicals and other reactive oxygen metabolites. *Am J Surg* 1991;161:488-503.
5. Cordeiro PG, Lee JJ, Mastorakos D, et al. Prevention of ischemia-reperfusion injury in a rat skin flap model: the role of mast cells, cromolyn sodium, and histamine receptor blockade. *Plast Reconstr Surg* 2000;105:654-59.
6. Yoshida WB, Campos EB. Ischemia and reperfusion in skin flaps: effects of mannitol and vitamin C in reducing necrosis area in a rat experimental model. *Acta Cir Bras* 2005;20:358-63.
7. Mounsey AL, Reed SW. Diagnosing and treating hair loss. *Am Fam Physician* 2009;80:356-62.
8. Saraswat A, Kumar B. Minoxidil vs finasteride in the treatment of men with androgenetic alopecia. *Arch Dermatol* 2003;139:1219-21.
9. Tsuboi R, Arano O, Nishikawa T, et al. Randomized clinical trial comparing 5% and 1% topical minoxidil for the treatment of androgenetic alopecia in Japanese men. *J Dermatol* 2009;36:437-46.
10. Olsen EA, Whiting D, Bergfeld W, et al. A multicenter, randomized, placebo-controlled, double-blind clinical trial of a novel formulation of 5% minoxidil topical foam versus placebo in the treatment of androgenetic alopecia in men. *J Am Acad Dermatol* 2007;57:767-74.

11. Hamaoka H, Minakuchi K, Miyoshi H, et al. Effect of K⁺ channel openers on K⁺ channel in cultured human dermal papilla cells. *J Med Invest* 1997;44:73-77.
12. Messenger AG, Rundegren J. Minoxidil: mechanisms of action on hair growth. *Br J Dermatol* 2004;150:186-94.
13. Murry CE, Jennings RB, Reimer KA. Preconditioning with ischemia: a delay of lethal cell injury in ischemic myocardium. *Circulation* 1986;74:1124-36.
14. Pang CY, Forrest CR. Acute pharmacologic preconditioning as a new concept and alternative approach for prevention of skeletal muscle ischemic necrosis. *Biochem Pharmacol* 1995;49:1023-34.
15. Zahir KS, Syed SA, Zink JR, et al. Ischemic preconditioning improves the survival of skin and myocutaneous flaps in a rat model. *Plast Reconstr Surg* 1998;102:40-52.
16. Matsumura H, Yoshizawa N, Vedder NB, et al. Preconditioning of the distal portion of a rat random-pattern skin flap. *Br J Plast Surg* 2001;54:58-61.
17. Hosnute M, Babucu O, Kargi E, et al. Dual preconditioning: effects of pharmacological plus ischemic preconditioning on skin flap survival. *Ann Plast Surg* 2003;50:398-402.
18. Beheshtian A, Demehri S, Kiumehr S, et al. ATP-sensitive potassium channels mediate the anti-ischemic properties of ischemic and pharmacologic preconditioning in rat random-pattern skin flap. *Ann Plast Surg* 2006;57:94-99.
19. Bittencourt Rde C, Biondo-Simões Mde L, Paula JB, Martynetz J, Groth A. Influence of minoxidil on ischemic cutaneous flaps in rats. *Acta Cir Bras* 2005;20:450-54.
20. Sato T, Li Y, Saito T, Nakaya H. Minoxidil opens mitochondrial K (ATP) channels and confers cardioprotection. *Br J Pharmacol* 2004;141:360-66.
21. Lochner A, Marais E, Genade S, Moolman JA. Nitric oxide: a trigger for classic preconditioning? *Am J Physiol* 2000;279:2752-65.
22. Wang Y, Guo Y, Zhang SX, et al. Ischemic preconditioning upregulates inducible nitric oxide synthase in cardiac myocyte. *J Mol Cell Cardiol* 2002;34:5-15.
23. Ferdinand P, Szilva'ssy Z, Horváth LI, et al. Loss of pacing-induced preconditioning in rat hearts: role of nitric oxide and cholesterol-enriched diet. *J Mol Cell Cardiol* 1997;29:3321-33.
24. Cohen MV, Yang XM, Liu GS, et al. Acetylcholine, bradykinin, opioids, and phenylephrine, but not adenosine, trigger preconditioning by generating free radicals and opening mitochondrial K(ATP) channels. *Circ Res* 2001;89:273-78.
25. Cuong DV, Kim N., Youm JB, et al. Nitric oxide-cGMP-protein kinase G signaling pathway induces anoxic preconditioning through activation of ATP-sensitive K⁺ channels in rat hearts. *Am J Physiol Heart Circ Physiol* 2006;290:1808-17.
26. Kolasa A, Marchlewicz M, Kurzawa R, et al. The expression of inducible nitric oxide synthase (iNOS) in the testis and epididymis of rats with a dihydrotestosterone (DHT) deficiency. *Cell Mol Biol Lett* 2009;14:511-27.
27. Gollnick HPM, Graupe K. Azelaic acid for the treatment of acne. Comparative trials. *J Dermatol Treatm* 1989;1:27-30.
28. Cavicchini S, Caputo R. Long-term treatment of acne with 20% azelaic acid cream. *Acta Derm Venereol (Stockh)* 1989;14 (suppl):40-44.
29. Passi S, Picardo M, De Luca C, Nazzaro-Porro M. Mechanism of azelaic acid action in acne. *G Ital Dermatol Venereol* 1989;124:455-63.

30. Stamatiadis D, Bulteau-Portois MC, Mowszowicz I. Inhibition of 5 alpha-reductase activity in human skin by zinc and azelaic acid. *Br J Dermatol* 1988;119:627-32.
31. Ghavami A, Nutt MP, Hardy SP. Heat shock protein and high-dose aspirin: effects on random skin flap survival in a rat model. *Ann Plast Surg* 2002;48: 60-67.
32. Mc farlane RM, De Young G, Henry RA. The design of a pedicle flap in the rat to study necrosis and its prevention. *Plast Reconstr Surg* 1965;35:177-82.
33. Pazoki-Toroudi H, Ajami M, Habibey R, et al. The effect of enalapril on skin flap viability is independent of angiotensin II AT1 receptors. *Ann Plast Surg* 2009;62:699-702.
34. De Carvalho EN, Ferreira LM, de Carvalho NA, et al. Viability of a random pattern dorsal skin flap, in diabetic rats. *Acta Cir Bras* 2005;20:225-28.
35. Duranski MR, Elrod JW, Calvert JW, et al. Genetic overexpression of eNOS attenuates hepatic ischemia-reperfusion injury. *Am J Physiol Heart Circ Physiol* 2006;291:2980-86.
36. Sakamoto K, Yonoki Y, Kubota Y, et al. Inducible nitric oxide synthase inhibitors abolished histological protection by late ischemic preconditioning in rat retina. *Exp Eye Res* 2006;82:512-18.
37. Sasaki N, Sato T, Ohler A, et al. Activation of mitochondrial ATP-dependent potassium channels by nitric oxide. *Circulation* 2000;101:439-45.
38. Tritto I, D'Andrea D, Eramo N, et al. Oxygen radicals can induce preconditioning in rabbit hearts. *Circ Res* 1997;80:743-48.
39. Han JH, Kwon OS, Chung JH, et al. Effect of minoxidil on proliferation and apoptosis in dermal papilla cells of human hair follicle. *J Dermatol Sci* 2004;34:91-98.

The protective effect of 5% azelaic acid and 5% minoxidil combination therapy in reducing skin flap necrosis in rats

Hamid Reza Pazoki-Toroudi, PharmD,
PhD¹
Marjan Ajami, PhD²
Rouhollah Habibey, MSc³
Mohammad Ali Nilforoushzadeh, MD⁴

1. Nano Vichar Pharmaceutical Ltd, Tehran, Iran
2. Department of Nutrition, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran
3. Department of Physiology, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran
4. Skin Diseases and Leishmaniasis Research Centre, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran

Background and Aim: One important limitation of random pattern skin flap in plastic surgery is the necrosis of distant parts of the flap resulting from ischemia. This effect cause unwanted increase in the costs and hospitalization. Previously, large number of factors has been evaluated to decrease the flap necrosis. In present study we used two drugs. Main reason was their mechanism of action that seems to be similar to preconditioning pathways.

Methods: Fifty-six male rats were divided into four groups. In two groups 5% minoxidil or 5% azelaic acid were applied topically to the flap area before flap elevation. In some rats of minoxidil treated group, a non selective ATP sensitive potassium channel (KATP) blocker, glibenclamide (0.3mg/kg) was injected i.p. to evaluate the role of this channel in action. In azelaic acid treated rats, some were selected for evaluation of the role of nitric oxide and therefore L-NAME (20 mg/kg), a non-selective iNOS inhibitor, was administered. Seven days after operation, the extent of flap necrosis was calculated.

Results: Topical minoxidil or azelaic acid significantly reduced necrotic area of skin flap to 42% ($P<0.05$) and 34% ($P<0.01$), respectively. Combination of minoxidil and azelaic acid was the most effective intervention on reducing of necrotic area to 26%. Glibenclamide abolished protective effect of minoxidil ($P<0.001$) and L-NAME inhibited the effect of azelaic acid on skin flap survival ($P<0.05$). Both L-NAME and glibenclamide completely inhibited the effect of combination topical therapy.

Conclusion: Present study suggested the role of KATP channels on minoxidil pathway and NO on L-NAME pathway of preserving skin flap survival. It seems that there is an overlap between the two pathways; however precise mechanism remained to be determined.

Keywords: minoxidil, azelaic acid, glibenclamide, ischemic preconditioning, L-NAME, skin flap

Corresponding Author
Hamidreza Pazoki-Toroudi, PharmD, PhD

Nano Vichar Pharmaceutical Ltd, Suite 16,
No. 12, 19 St, Ghandi St., Tehran, Iran
E-mail: hpazooki@farabi.tums.ac.ir